

Uzasadnienie Rady: Stanowisko Rady (UE) nr 14/2015 w pierwszym czytaniu dotyczące przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego środki dotyczące europejskiego jednolitego rynku łączności elektronicznej i mającego na celu zapewnienie łączności na całym kontynencie, zmieniającego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/20/WE, 2002/21/WE, 2002/22/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 1211/2009 i (UE) nr 531/2012

(2015/C 365/02)

I. WPROWADZENIE

1. W dniu 11 września 2013 r. Komisja przyjęła wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego środki dotyczące europejskiego jednolitego rynku łączności elektronicznej i mającego na celu zapewnienie łączności na całym kontynencie (wniosek w sprawie jednolitego rynku łączności elektronicznej), którego podstawą prawną jest art. 114 TFUE. Główne elementy wniosku w sprawie jednolitego rynku łączności elektronicznej obejmowały przepisy dotyczące jednolitego zezwolenia unijnego dla europejskich dostawców łączności elektronicznej, produktów europejskich (w tym koordynacji wykorzystania widma radiowego i europejskich produktów dostępu wirtualnego), zharmonizowanego prawa użytkowników końcowych, neutralności sieci, uprawnień krajowych organów regulacyjnych, usług roamingu i BEREC.
2. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny głosował nad swoją opinią w dniu 21 stycznia 2014 r., a Komitet Regionów głosował nad swoją opinią w dniach 30–31 stycznia 2014 r.
3. Parlament Europejski głosował nad rezolucją ustawodawczą w pierwszym czytaniu w dniu 3 kwietnia 2014 r.⁽¹⁾ i przyjął 233 poprawki. Większość elementów wniosku w sprawie jednolitego rynku łączności elektronicznej utrzymano. Parlament Europejski zmienił przepisy dotyczące roamingu, by do grudnia 2015 r. znieść dodatkowe opłaty z tytułu usług roamingu z zastrzeżeniem klauzuli o rozsądnym używaniu. Zmieniono przepisy dotyczące neutralności sieci, przede wszystkim poprzez wprowadzenie definicji neutralności sieci i ograniczenie operatorom możliwości świadczenia specjalistycznych usług w drodze nałożenia wymogu, by przepustowość sieci była wystarczająca do świadczenia tych usług dodatkowo wobec świadczonych usług dostępu do internetu. Nie utrzymano zharmonizowanych europejskich produktów hurtowego dostępu szerokopasmowego i zmieniono formę elementów dotyczących ochrony konsumentów.

Rada i Parlament Europejski rozpoczęły negocjacje z myślą o osiągnięciu wczesnego porozumienia w drugim czytaniu. Intensywna analiza wniosku w sprawie jednolitego rynku łączności elektronicznej doprowadziła do porozumienia zakładającego skoncentrowanie dyskusji na tylko dwóch kluczowych kwestiach: roaming i neutralność sieci, w tym prawa konsumentów związane z obiema kwestiami. Nie utrzymano przepisów dotyczących jednolitego zezwolenia UE, produktów europejskich (w tym koordynacji wykorzystania widma radiowego i europejskich produktów dostępu wirtualnego) i BEREC.

4. Negocjacje zakończono w dniu 30 czerwca 2015 r. – Parlament Europejski i Rada osiągnęły wstępne porozumienie co do tekstu kompromisowego.
5. W dniu 8 lipca 2015 r. Komitet Stałych Przedstawicieli zatwierdził kompromisowy tekst wniosku w sprawie jednolitego rynku łączności elektronicznej, uzgodniony przez obie instytucje.
6. W dniu 16 lipca 2015 r. przewodniczący parlamentarnej Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (ITRE) wysłał pismo do prezydencji, w którym zadeklarował, że gdyby Rada przesłała formalnie Parlamentowi Europejskiemu swoje uzgodnione stanowisko w wersji zweryfikowanej przez prawników lingwistów, zaleci on wraz ze sprawozdawcą, aby na sesji plenarnej stanowisko Rady zostało przyjęte bez poprawek w drugim czytaniu Parlamentu.

II. CEL

7. W toku negocjacji stwierdzono, że przedmiotowe rozporządzenie ma na celu ustanowienie wspólnych przepisów chroniących jednakowe i niedyskryminacyjne traktowanie ruchu w ramach świadczenia usług dostępu do internetu oraz chroniących prawa użytkowników końcowych.
8. Jeżeli chodzi o roaming, przedmiotowe rozporządzenie ustanawia nowy mechanizm ustalania cen detalicznych usług roamingu regulowanego w całej Unii w celu zniesienia dodatkowych opłat do cen detalicznych roamingu, bez zakłócania działania rynków krajowych i odwiedzanych.

⁽¹⁾ Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego środki dotyczące europejskiego jednolitego rynku łączności elektronicznej i mającego na celu zapewnienie łączności na całym kontynencie, zmieniającego dyrektywy 2002/20/WE, 2002/21/WE i 2002/22/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 1211/2009 i (UE) nr 531/2012 (COM(2013)0627 - C7-0267/2013 - 2013/0309(COD)).

III. ANALIZA STANOWISKA RADY W PIERWSZYM CZYTANIU

A. Zagadnienia ogólne

9. W następstwie głosowania na posiedzeniu plenarnym Parlament Europejski i Rada przeprowadziły negocjacje w celu zawarcia porozumienia w drugim czytaniu na podstawie stanowiska Rady w pierwszym czytaniu, które Parlament był w stanie zatwierdzić w jego brzmieniu. Tekst stanowiska Rady w pierwszym czytaniu w pełni odzwierciedla kompromis osiągnięty między tymi dwoma współprawodawcami.

B. Kluczowe kwestie

10. Główne elementy kompromisu osiągniętego z Parlamentem Europejskim to:
 - a. *Roaming*
11. Zgodnie z tym kompromisem dodatkowe opłaty za usługi roamingu w Unii Europejskiej zostaną zniesione 15 czerwca 2017 r. Kompromis przewiduje jednak dwie sytuacje, gdy stosowanie dodatkowych opłat jest nadal dopuszczalne, z zastrzeżeniem konkretnych kryteriów.
12. Przede wszystkim dostawcy usług roamingu będą mogli stosować „zasady uczciwego korzystania”, by zapobiec niewłaściwemu lub niestandardowemu korzystaniu z detalicznych usług roamingu regulowanego. Gdy dojdzie do naruszenia zasad uczciwego korzystania, możliwe będzie zastosowanie dodatkowej opłaty. Dodatkowa opłata nie może być wyższa niż maksymalne opłaty hurtowe. Szczegółowe reguły stosowania zasad uczciwego korzystania zostaną zdefiniowane przez Komisję do dnia 15 grudnia 2016 r. w akcie wykonawczym.
13. Po drugie, aby zapewnić zrównoważony charakter modelu opłat krajowych, w szczególnych i wyjątkowych warunkach, gdy dostawcy usług roamingu nie będą w stanie odzyskać całości kosztów świadczenia usług roamingu regulowanego z całkowitej kwoty dochodów ze świadczenia takich usług, mogą oni, z zastrzeżeniem zezwolenia udzielanego przez krajowy organ regulacyjny, stosować dodatkową opłatę, ale jedynie do wysokości niezbędnej do pokrycia takich kosztów.
14. Zniesienie opłat dodatkowych za usługi roamingu od 15 czerwca 2017 r. zależy od przyjęcia przed tą datą wniosku ustawodawczego zmieniającego maksymalne opłaty hurtowe regulowane obecnie rozporządzeniem 531/2012 lub od zapewnienia innego rozwiązania kwestii pojawiających się na poziomie sprzedaży hurtowej. Przed przedstawieniem takiego wniosku ustawodawczego Komisja ma rozpocząć przegląd hurtowego rynku usług roamingu z myślą o oszacowaniu środków niezbędnych, by umożliwić zniesienie dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu.
15. Aby zapewnić sprawne przejście do zniesienia opłat dodatkowych za usługi roamingu, kompromis przewiduje okres przejściowy, który rozpocznie się 30 kwietnia 2016 r. Od tej daty dodatkowe opłaty za usługi roamingu zostaną znacznie zmniejszone. Maksymalna dodatkowa opłata będzie wtedy ograniczona do obecnej wysokości maksymalnych opłat hurtowych regulowanych rozporządzeniem 531/2012. Maksymalna dopłata za odbieranie połączeń będzie średnią ważoną maksymalnych stawek za zakończenie połączenia w UE. Tę ostatnią Komisja ustali do końca 2015 r. w drodze aktu wykonawczego.
 - b. *Neutralność sieci*
16. Na mocy nowych przepisów obowiązujących w całej UE chroniących jednakowe i niedyskryminacyjne traktowanie ruchu w ramach świadczenia usług dostępu do internetu dostawcy będą musieli w czasie świadczenia usług dostępu do internetu traktować wszystkie transmisje danych jednakowo, bez dyskryminacji, ograniczania czy ingerencji i bez względu na nadawcę i odbiorcę, konsultowane lub rozpowszechniane treści, albo wykorzystywane czy dostarczane aplikacje lub usługi. Mogą oni stosować rozsądne środki zarządzania ruchem, lecz środki takie muszą być przejrzyste, niedyskryminacyjne, proporcjonalne i nie mogą być podyktowane względami handlowymi. Takie środki zarządzania ruchem nie mogą polegać na monitorowaniu konkretnych treści i nie mogą być utrzymywane dłużej, niż jest to konieczne. Środki, które wykraczają poza rozsądne środki zarządzania transmisją danych (na przykład blokowanie lub ograniczanie) będą zakazane, z wyjątkiem ograniczonej liczby przypadków zdefiniowanych w rozporządzeniu.
17. Dopuszczalne będą umowy dotyczące usług wymagających określonego poziomu jakości, pod warunkiem że takie usługi nie będą oferowane ani wykorzystywane jako substytut usługi dostępu do internetu oraz nie ograniczą dostępności lub nie wpłyną negatywnie na ogólną jakość usług dostępu do internetu dla użytkowników końcowych.

c. *Prawa użytkowników końcowych*

18. Przepisy dotyczące ochrony otwartego dostępu do internetu i roamingu są uzupełniane przepisami dotyczącymi użytkowników końcowych, które będą przede wszystkim umożliwiać użytkownikom końcowym dokonywanie świadomych wyborów. Na przykład jeżeli chodzi o neutralność sieci, dostawcy usług dostępu do internetu powinni w zrozumiały sposób informować użytkowników końcowych o tym, jak stosowane praktyki zarządzania transmisją danych i pozostałe usługi inne niż usługa dostępu do internetu mogą wpływać na jakość usługi dostępu do internetu. Dostawcy powinni również informować użytkowników końcowych o dostępnej zazwyczaj prędkości i środkach odwoławczych w przypadku niezgodności.
19. Jeżeli chodzi o roaming, w celu wzmocnienia praw klientów korzystających z usług roamingu rozporządzenie ustanawia wymogi dotyczące przejrzystości w zakresie konkretnych taryf i ilości danych, które zaczną obowiązywać po zniesieniu dodatkowych opłat do cen roamingu. W szczególności konieczne będzie informowanie klientów o obowiązujących zasadach uczciwego korzystania lub o osiągnięciu obowiązujących limitów.

IV. PODSUMOWANIE

Stanowisko Rady w pełni odzwierciedla kompromis osiągnięty w negocjacjach między Parlamentem Europejskim a Radą, prowadzonych przy wsparciu Komisji. Kompromis ten został potwierdzony pismem przewodniczącego parlamentarnej komisji ITRE do przewodniczącego Komitetu Stałych Przedstawicieli z dnia 16 lipca 2015 r.
